Sisukord

Kuluarvestus 3
1. Lühikirjeldus 3
2. Eeltööd ja seadistused 3
2.1 Kontod süsteemi seadistustes 3
2.2 Kuluarvestuse artiklid 4
2.3 Kulude jaotamise mudelid 6
3. Kuluarvestuse teostamine 7
3.1 Dokumendi väljad 8
3.2 Kuluarvestuse töövoog 9
4. Finantskanded ja kasumiaruanne 11
5. Kuluarvestuse vana versioon vs uus 19
Kuluarvestuse versioonid 19

Kuluarvestus

Täpne arusaam tootmise kuludest ning nende mõjust ettevõtte toodete omahinnale on kriitilise tähtsusega igas ettevõtte finantsjuhtimises. Kvaliteetse tootmise omahinna arvestamine võib olla keeruline, kuid on samas väga oluline. Täpne informatsioon tootmise kulude kohta aitab ettevõtetel teha teadlikke otsuseid tootmise efektiivsuse suurendamiseks, hinnastrateegiate kujundamiseks ning eelarvete planeerimiseks.

1. Lühikirjeldus

Kuluarvestus on dokument, mis võimaldab tootmisprotsessi järgselt kogunenud kulud toodetud toote omahinda arvestada. Tootmises esineb kulusid, mille maht ei ole alati koheselt teada, on pidevas muutumises või saabuvad kuluarved hoopiski toodetava toote valmimise järgselt. Kuluarvestusega on võimalik lihtsa vaevaga kogunenud kulud kululiigiti toodetud toote omahinda lisada.

2. Eeltööd ja seadistused

2.1 Kontod süsteemi seadistustes

Kuluarvestus on dokument, mille kinnitamise tulemusena dokumendile endale kannet ei teki, vaid kinnitamisel täiendatakse tootmistellimuste dokumente ja finantskandeid vajalike artiklite ja kontode ja summadega ning vajadusel uuendatakse soetud (lao)dokumentide omahindu (nt. müügiarve, lähetus.) Selleks, et kanded oleksid korrektsed tuleb esmalt üle vaadata ja seadistada Directo süsteemi seadistuste alt tootmise kontod:

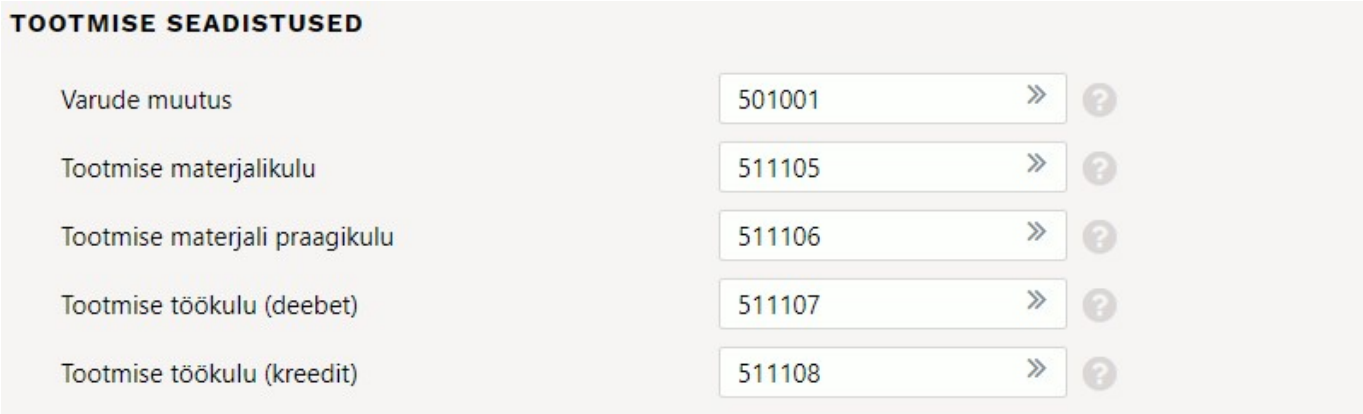

Kuluarvestuse kinnitamisel kasutatakse järgmisi kontosid:

- **Tootmise töökulu (deebet)** seda kontot kasutavad tootmistellimusel teenus tüüpi artiklid ja lisaks ka kuluarvestuse artiklid, kui ei ole artikliklassi külge eraldi tootmise töökulu seadistatud. Enamasti seadistatakse siiski kuluarvestuseks vajalik deebet konto kuluarvestuse artiklite klassi külge. Vaata selle kohta käesoleva juhendi punkt 2.2.
- **Tootmise töökulud (kreedit)** konto, mis asetub tootmistellimuse päisesse ja mida kasutab ka kuluarvestus kreedit poolena tootmise kannetel.

2.2 Kuluarvestuse artiklid

Kuluarvestuse kasutuselevõtuks on vajalik luua kululiigiti artiklid. Näiteks, kui soovitakse jagada elektri kulu, üüri- või rendikulu või mõnd muud spetsiifilisemat kulus, siis tuleb Directo artiklite alla lisada iga kululiigi kohta eraldi teenus tüüpi artikkel.

1) Luua kuluarvestuse artiklid

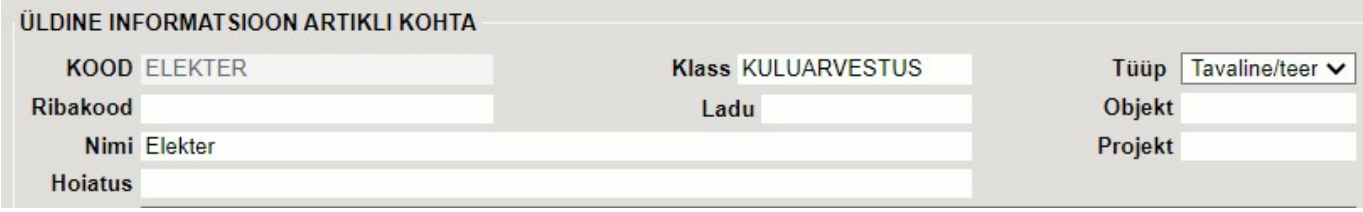

2) Luua kuluarvestuse artiklite jaoks artikliklass

Artikliklassi kaardil tuleb määrata konto Tootmise töökulu (deebet). See on konto, mida kuluarvestuse kinnitamise käigus kasutatakse, et tootmistellimusel oleks jagatud kulud kande deebetis eraldi konto ja reana kajastatud.
Kui on soov konto tasandil ka kululiigiti kulusid näha, siis tuleb kulu artiklid jagada ka mitmesse klassi ja igale klassile siis vastav soovitud konto luua ja lisada. Üldjuhul on tavapraktika see, et kõik kuluarvestuse artiklid on kõik ühes klassis ja kasutatakse ühte nn. tootmise abikontot nende kajastamiseks.

Kuluarvestuse jaoks

KOOD	KULUARVESTUS
NIMI	Kuluarvestuse jaoks
SISERIIKLIK MÜÜK	
SISERIIKLIK KMKOOD	
EÜ MÜÜK	
EÜ KMKOOD	
EÜ2 MÜÜK	
EÜ2 KMKOOD	
EÜ3 MÜÜK	
EÜ3 KMKOOD	
EKSPORT MÜÜK	
EKSPORT KMKOOD	
KONTSERN MÜÜK	
KONTSERN KMKOOD	
VARA KONTO	
KAUBAKULU KONTO	
ARVE KULUKONTO	
SISEARVE KULUKONTO	
SISE OSTUKONTO	
VARUDE MUUTUS	
TOOTMISE TÖÖKULU (DEEBET)	511109
TOOTMISE MATERJALIKULU	
OSTUKONTO	
MAHA KONTO	

Tootmise kulude jagamiseks abikonto

3) Kirjeldada loodud artiklid süsteemi seadistustesse

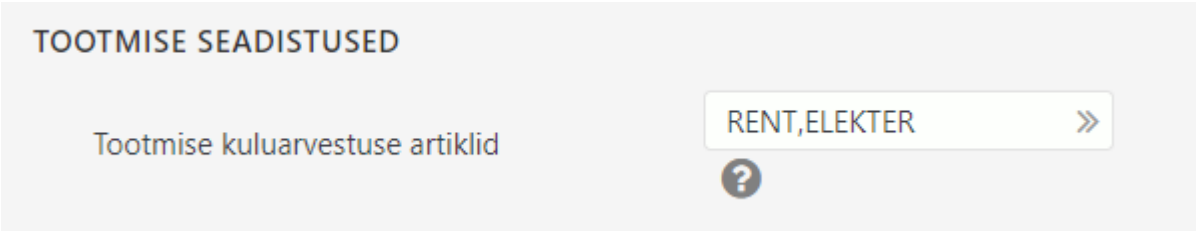

2.3 Kulude jaotamise mudelid

VARIANT 1.

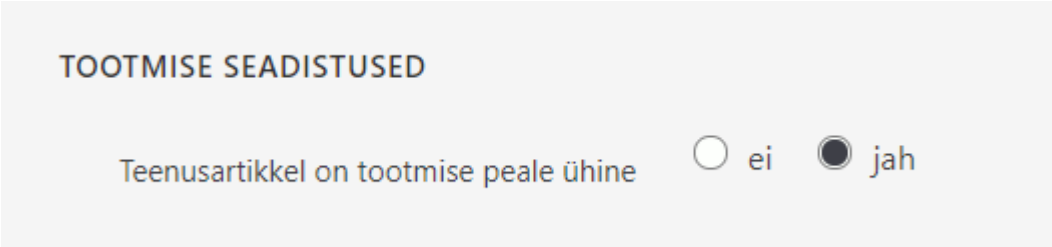

Variant 1 on kasutusel siis, kui teenus tüüpi artikli arv.kogus tootmistellimusel ei sõltu väljuvate toodete arvust ehk näiteks artikli kogus on ikka 0,0833 hoolimata sellest, kas toodetaks 1 või 10 või 100 toodet.

Näidis retsept, kogus tööl 0,0833 tundi.

NR	Rida	Artikkel	Nimi	Kogus	Ühik	Valiku tüüp
1	5	30094	Männikilp 2200 x 1020 x 26 - B/C	{1.5}	m2	Artikkel
2	10	31029	Formaatsaag	{0.0833}	tund	Artikkel
3	15	31035	Puurpink Griggio	{0.0833}	tund	Artikkel
4	20	31052	Vahelihv	{0.0833}	tund	Artikkel
5	25	g02582	Sahtlisiin 17x430 mm M4x32/44	{4}	tk	Artikkel
6	30	32009	Liimipress	{0.0833}	tund	Artikkel
7	35	20681	Peits EU903-E697) trip trap 4	{0.7}	l	Artikkel
8	40	32005	Lõppviimistlus (aja arvestust ei tehta)	{1}	tk	Artikkel
9	45	LATTU	Lattu võtmine	{0.0833}	tund	Artikkel
10						

Eelneva retsepti põhjal loodud Tootmistellimus (väljuvate toodete arv 10), töö kogus 0,0833 tundi.

Kogus 7.62 Summa 97.34

NR	TNR	Artikkel	Nimetus	Seerianumber	Sisse	Välja	P kogus	Ühik	Arv.kogus	Ladu	Mat. kulu	Töökulu	Jrk	Aeg
1	1	30094	Männikilp 2200 x 1020 x 26 - B/C		1.5			m2	15	TA	47.0000	0.0000	0	
2	2	31029	Formaatsaag		0.0833			tund	0.0833		0.0000	10.0000	0	
3	3	31035	Puurpink Griggio		0.0833			tund	0.0833		0.0000	10.0000	0	
4	4	31052	Vahelihv		0.0833			tund	0.0833		0.0000	5.0000	0	
5	5	g02582	Sahtlisiin 17x430 mm M4x32/44		4			tk	40	TA	4.0000	0.0000	0	
6	6	32009	Liimipress		0.0833			tund	0.0833		0.0000	5.0000	0	
7	7	20681	Peits EU903-E697) trip trap 4		0.7			l	7	TA	15.0000	0.0000	0	
8	8	32005	Lõppviimistlus (aja arvestust ei tehta)		1			tk	1		0.0000	0.5000	0	
9	9	LATTU	Lattu võtmine		0.0833			tund	0.0833		0.0000	5.0000	0	
10	10	TOODE_2	TOODE 2/ (lihtne, sidumata, välja 1)			1		tk	10	TEST	97.3416	0.0000	0	
11														

VARIANT 2.

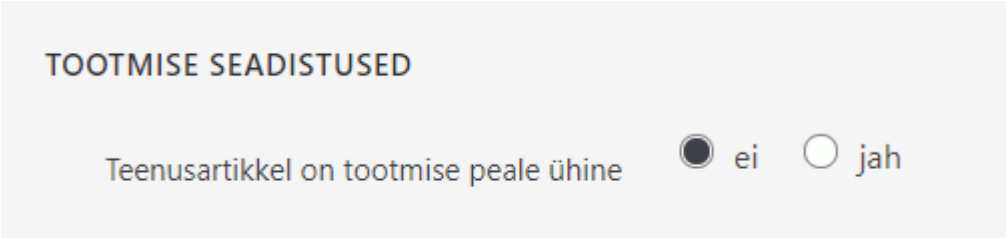

Variant 2 on kasutusel siis, kui teenus tüüpi artikli arv.kogus tootmistellimusel sõltub väljuvate toodete arvust ehk näiteks artikli sisse kogus on 0,25, toodetakse 10 toodet, siis rea arv.kogus korrutatakse läbi 10ga ja arv.koguseks on 2,5.

Näidisretsept, kogus tööl 0,25 tundi.

Retsept
Kood KRISTEL54 Nimetus KRISTEL54/artikli/nimi (lihtne, seotud, välja 1) SN/Mudel filter Hind 101.00
Tegija KRISTEL Aeg 17.01.2018 Välja kogus Summa 101.00 UUENDA ALGNE KULU

Viimati muutis: KRISTEL 10.07.2020 13:43:38

NR	Rida	Artikkel	Nimi	Kogus	Ühik	Valiku tüüp	Sisu	Väärtus
1	5	30094	Männikilp 2200 x 1020 x 26 - B/C	{1.5}	m2	Artikkel		
2	10	20681	Peits EU903-E697) trip trap 4	{0.7}	l	Artikkel		
3	15	g02582	Sahtlisiin 17x430 mm M4x32/44	{4}	tk	Artikkel		
4	20	31029	Formaatsaag	{0.2500}	tund	Artikkel		
5	25	31035	Puurpink Griggio	{0.2500}	tund	Artikkel		
6	30	32005	Lõppviimistlus (aja arvestust ei tehta)	{1}	tk	Artikkel		
7	35	31047	Pakkimine	{0.2500}	h	Artikkel		
8	35	LATTU	Lattu võtmine	{0.2500}	tund	Artikkel		
9								

Eelneva retsepti põhjal loodud Tootmistellimus (väljuvate toodete arv 10), töö kogus 2,5 tundi.

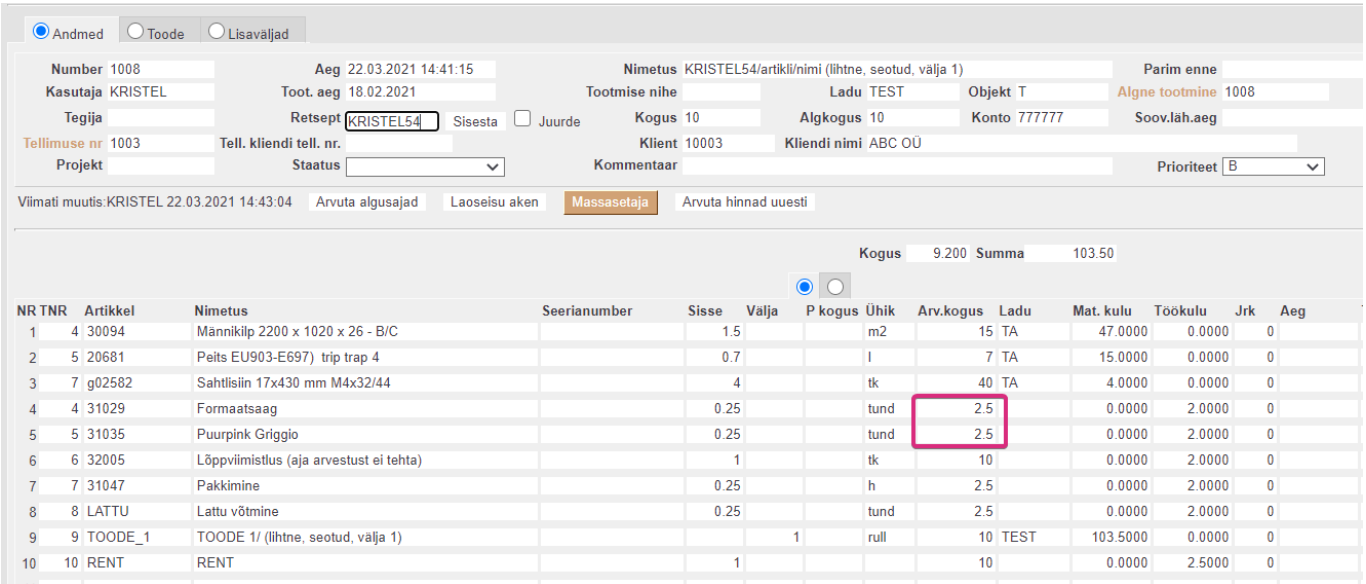

Andmed Toode Lisaväljad

Number 1008 Aeg 22.03.2021 14:41:15 Nimetus KRISTEL54/artikli/nimi (lihtne, seotud, välja 1) Parim enne
Kasutaja KRISTEL Toot. aeg 18.02.2021 Tootmise nihe Ladu TEST Objekt T Algne tootmine 1008
Tegija Retsept KRISTEL54 Sisesta Juurde Kogus 10 Algkogus 10 Konto 777777 Soov.läh.aeg
Tellimuse nr 1003 Tell. kliendi tell. nr. Klient 10003 Kliendi nimi ABC OÜ
Projekt Staatus Kommentaar Prioriteet B

Viimati muutis:KRISTEL 22.03.2021 14:43:04 Arvuta algusajad Laoseisu aken Massasetaja Arvuta hinnad uuesti

Kogus 9.200 Summa 103.50

NR	TNR	Artikkel	Nimetus	Seerianumber	Sisse	Välja	P kogus	Ühik	Arv.kogus	Ladu	Mat. kulu	Töökulu	Jrk	Aeg
1	4	30094	Männikilp 2200 x 1020 x 26 - B/C		1.5			m2	15	TA	47.0000	0.0000	0	
2	5	20681	Peits EU903-E697) trip trap 4		0.7			l	7	TA	15.0000	0.0000	0	
3	7	g02582	Sahtlisiin 17x430 mm M4x32/44		4			tk	40	TA	4.0000	0.0000	0	
4	4	31029	Formaatsaag		0.25			tund	2.5		0.0000	2.0000	0	
5	5	31035	Puurpink Griggio		0.25			tund	2.5		0.0000	2.0000	0	
6	6	32005	Lõppviimistlus (aja arvestust ei tehta)		1			tk	10		0.0000	2.0000	0	
7	7	31047	Pakkimine		0.25			h	2.5		0.0000	2.0000	0	
8	8	LATTU	Lattu võtmine		0.25			tund	2.5		0.0000	2.0000	0	
9	9	TOODE_1	TOODE 1/ (lihtne, seotud, välja 1)			1		rull	10	TEST	103.5000	0.0000	0	
10	10	RENT	RENT		1				10		0.0000	2.5000	0	

3. Kuluarvestuse teostamine

Kuluarvestuse dokument asub Peamenüü→ Ladu → Dokumendid → Kuluarvestused

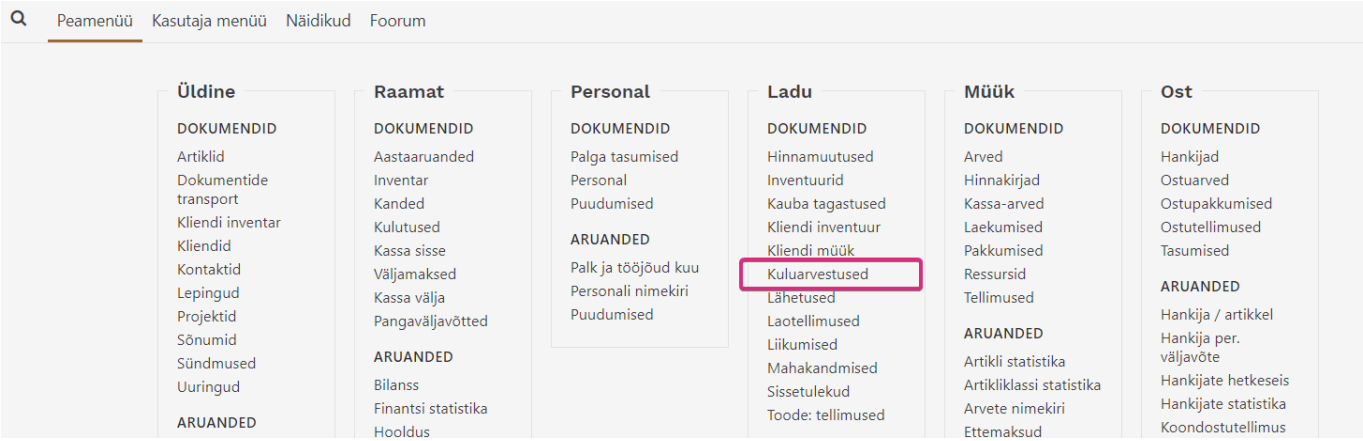

3.1 Dokumendi väljad

- Aeg → Dokumendi loomise aeg
- Algus (Aeg 1) ja Lõpp (Aeg 2) → Eelmine kuu, vaikimisi täidetud. (Kulude lisamist saab teostada ainult eelmisele kuule.)
- Artikkel → Kulu liik
- Jagatav summa → Summa, mis soovitakse tootmistellimustele jagada
- Jagamise alus → Ajakulu alusel (Vaikimisi valik). Võimalik valida kulude jagamine lisaks ajakulule ka veel järgmistel alustel, vaata sinine kast pildil.

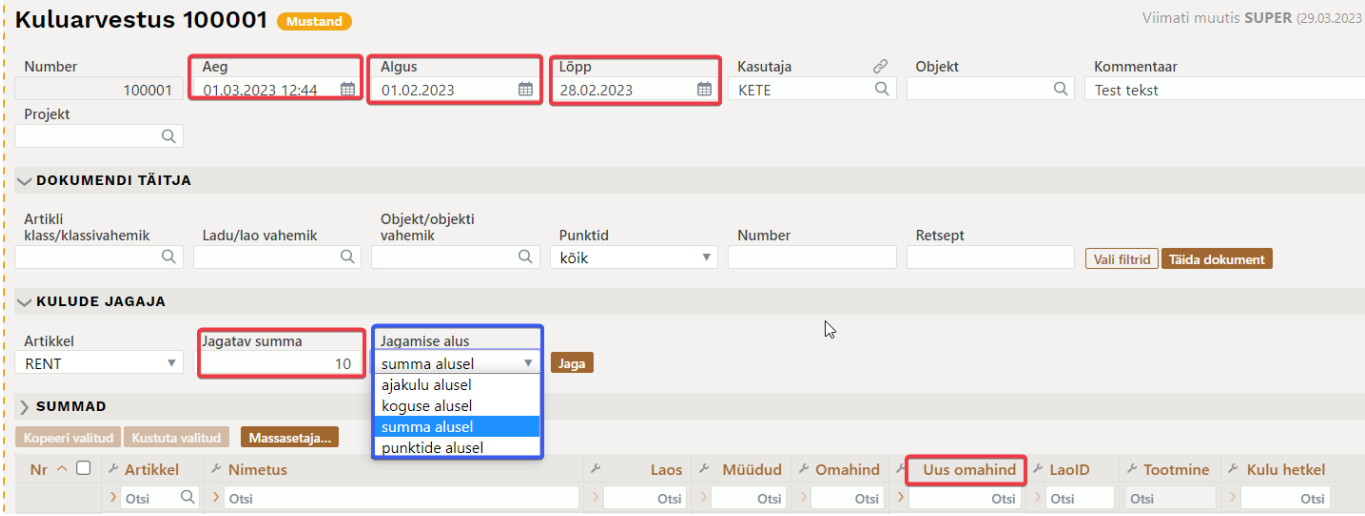

Arvutus:

```
Uus omahind=(müüdud+laos)*hind+x/summa_kokku*jagatav_summa)/(müüdud+laos)
```

Uus omahind on toodetud toote omahind koos jagatud kuludega
Koguse alusel: x = müüdud+laos
Summa alusel: x = (müüdud+laos)*hind
Punktide alusel: x = (müüdud+laos)*punktid

summa_kokku = sum(x)

3.2 Kuluarvestuse töövoog

- Kui dokument luua ja salvestada, tuleb **Dokumendi täitja** sektsioonis teha soovitud valikud (täita filtrid, mille alusel toodetud tooted dokumendile leitakse) ja **Täida dokument** nupuga lisada toodetud tooted.

Toodetud tooted leitakse dokumendile järgmise loogika alusel:

1. Kontrollitakse, et ajaloos oleks selle toote konkreetselt laoid-l tehinguid tüübiga 'arve','lah','tag','maha','liik' ja nende kokku kogus oleks väiksem kui 0 või
2. et kokku ajaloos oleks selle laoid kogus suurem kui 0

Näiteks ei tule kuluarvestusele sellised tootmised, millega toodeti pooltoode ja samas perioodis kasutati sama pooltoodet valmistoote tootmises ning muid liikumisi selle pooltoote laoidga pole tehtud.

- **Dokumendi täitja** sekstsioonis on kasutajal võimalik vaikimisi lisada dokumendile toodetud tooteid artikliklassi, lao, objekti või punktide järgi. Vali filtrid nupu alt saab kasutaja valikuid veelgi laiendada, lisades dokumendile teisi tootmistellimuse päise välju, mille alusel toodtud tooteid dokumendile asetuma panna.

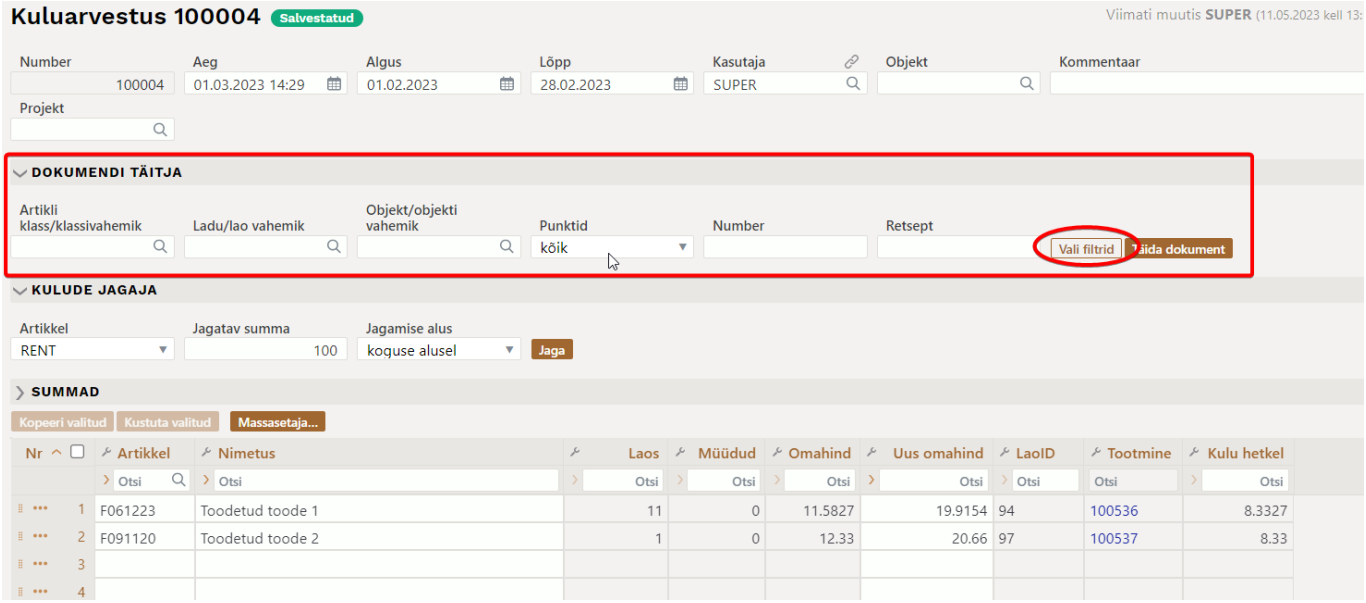

- **Kulude jagaja** sektsioonis lisada jagatav summa, valida mille alusel jagamine soovitakse teha ning vajutada Jaga nuppu, toodetele arvutatakse Uus omahind (varasemalt Hind 2).

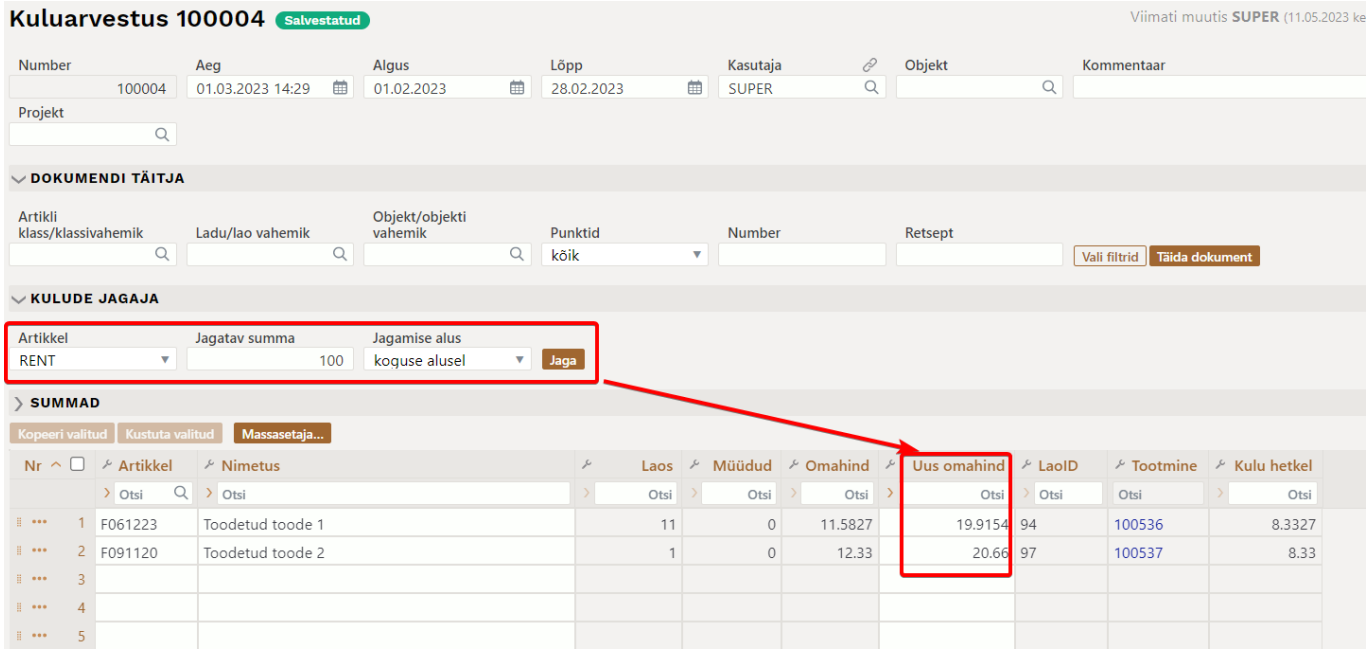

- Peale kuluarvestuse kinnitamist on näha tootele juurde lisandunud kulu ning lisatakse tootmistellimusele juurde kulu artikkel ja arvutatakse toote LaoId-le uus omahind ning teostatakse vastava LaoIDga teostatud kannetes muudatused.

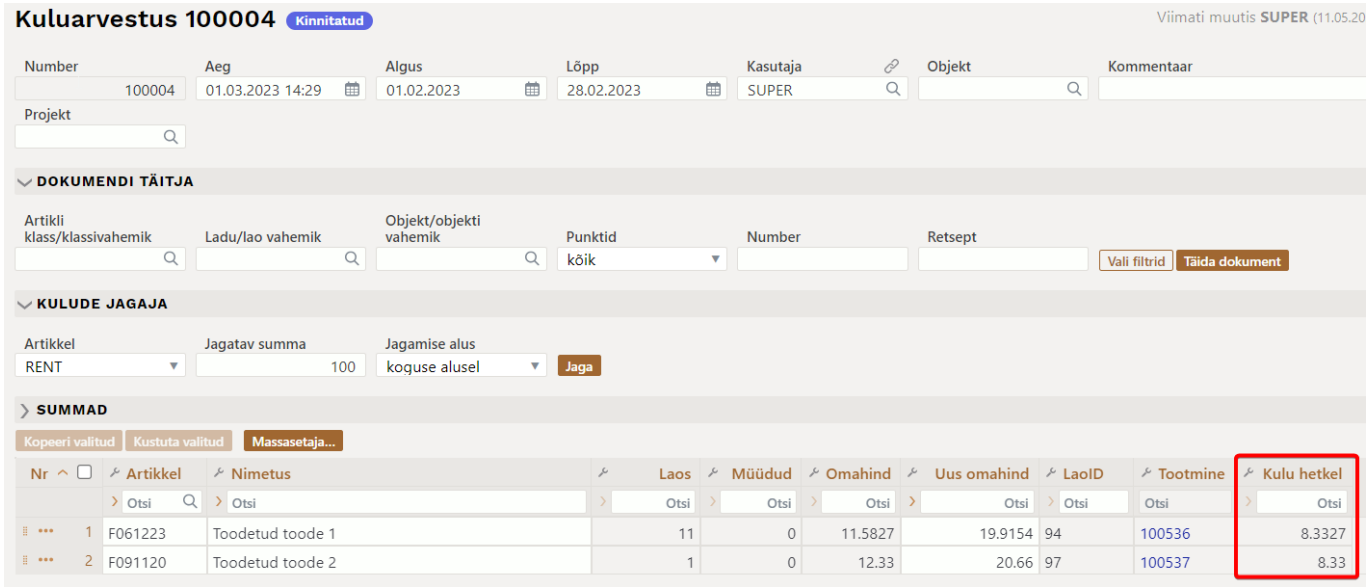

Tootmistellimusele lisandus artikkel RENT ja tootele arvutati uus omahind.

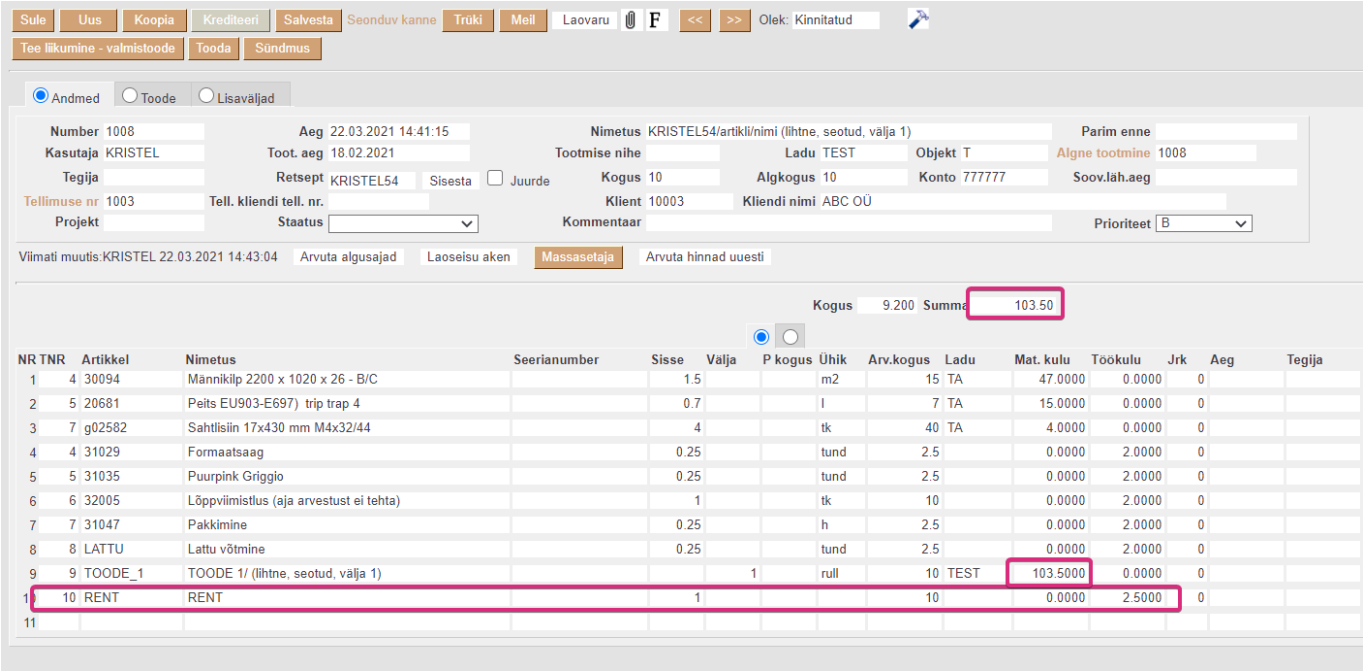

Muudetud finantskanne (lisandus rida Tootmise üldkulud ning suurendati 25 EUR võtta Tootmise kulud kokku summat).

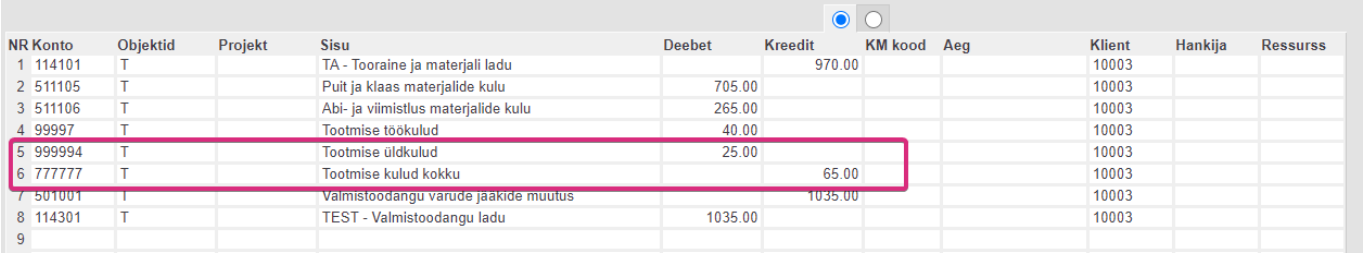

Vaade artiklile artikli ajaloos

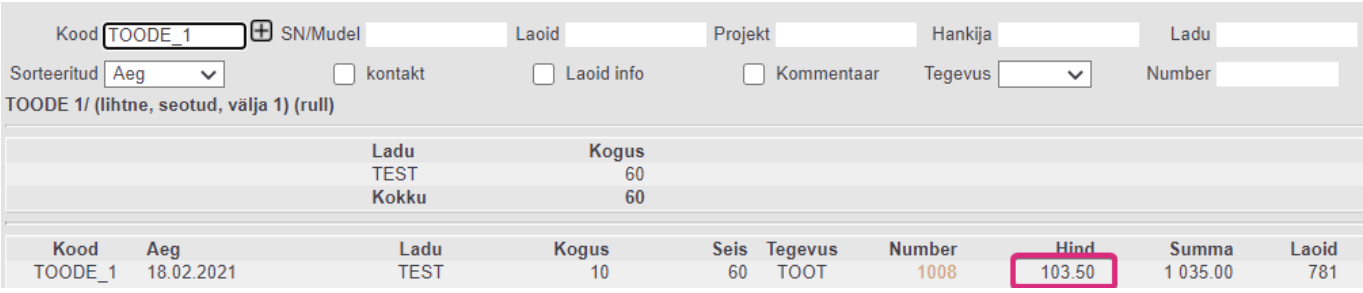

4. Finantskanded ja kasumiaruanne

Käesolevas peatükis on piltlikult selgitatud kuluarvestuse käitumist nii dokumentidel kui ka finatsi poolel. Näidiseks on on toodetud 1 toode, millele lisatakse juurde RENDIKULU ja hiljem kui toode juba müüdud ELEKTRI kulu.

4.1 Valmistoote tootmine

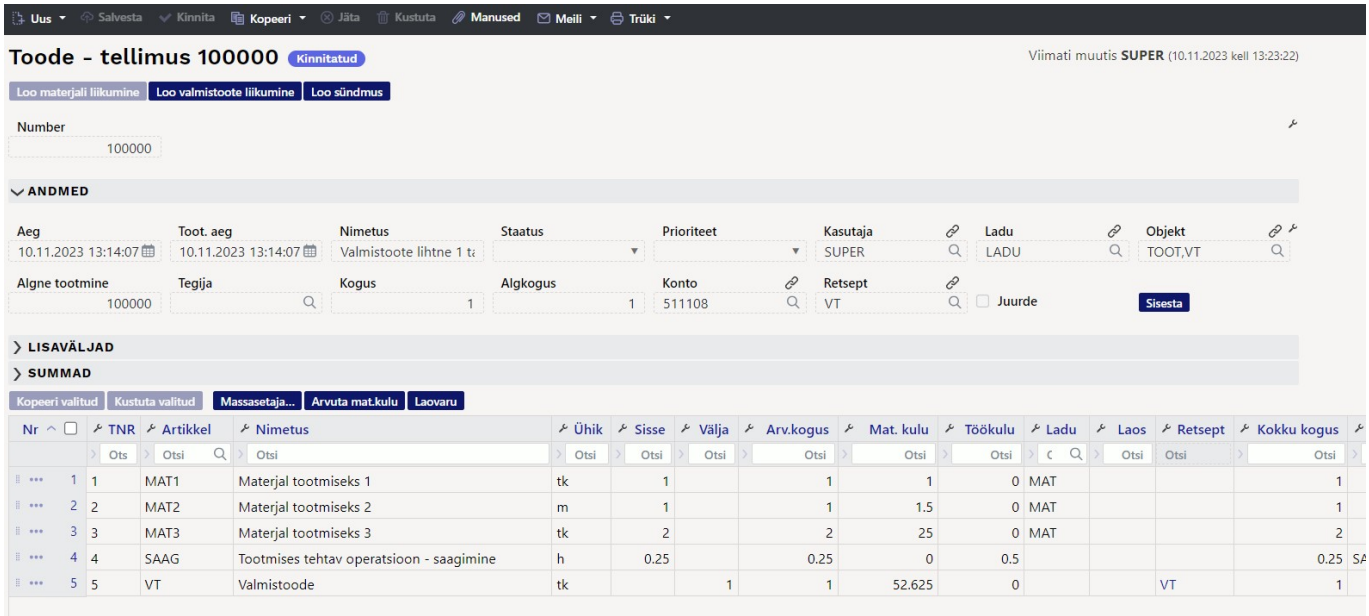

4.2 Valmistoote tootmise finantskanne

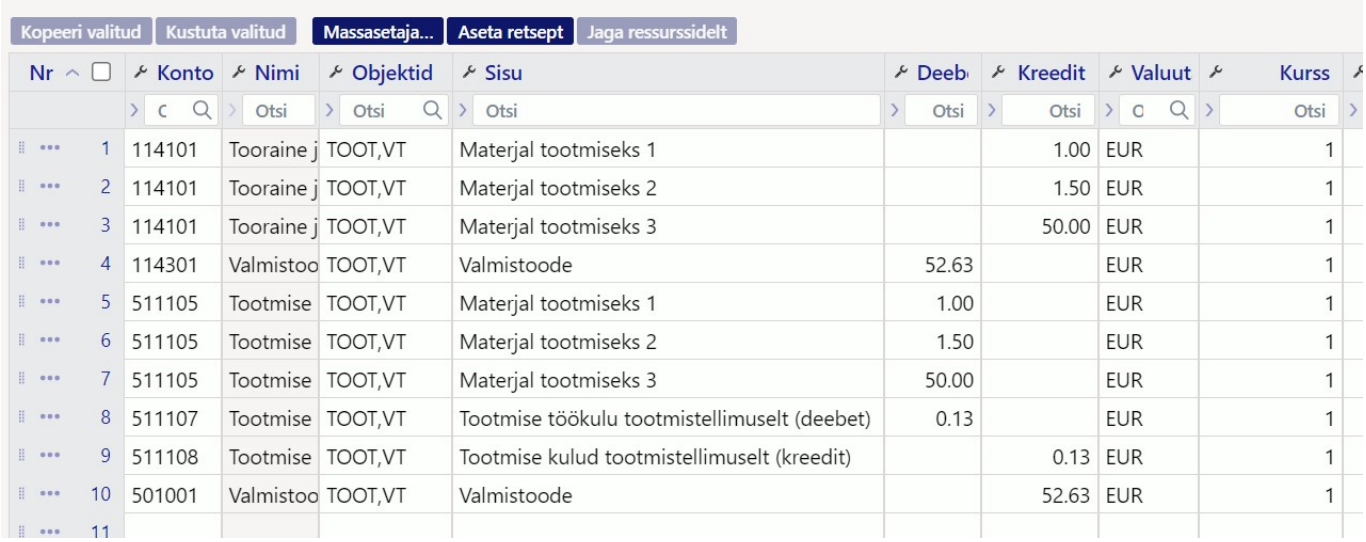

4.3 Kasumiaruanne pärast valmistoote tootmist

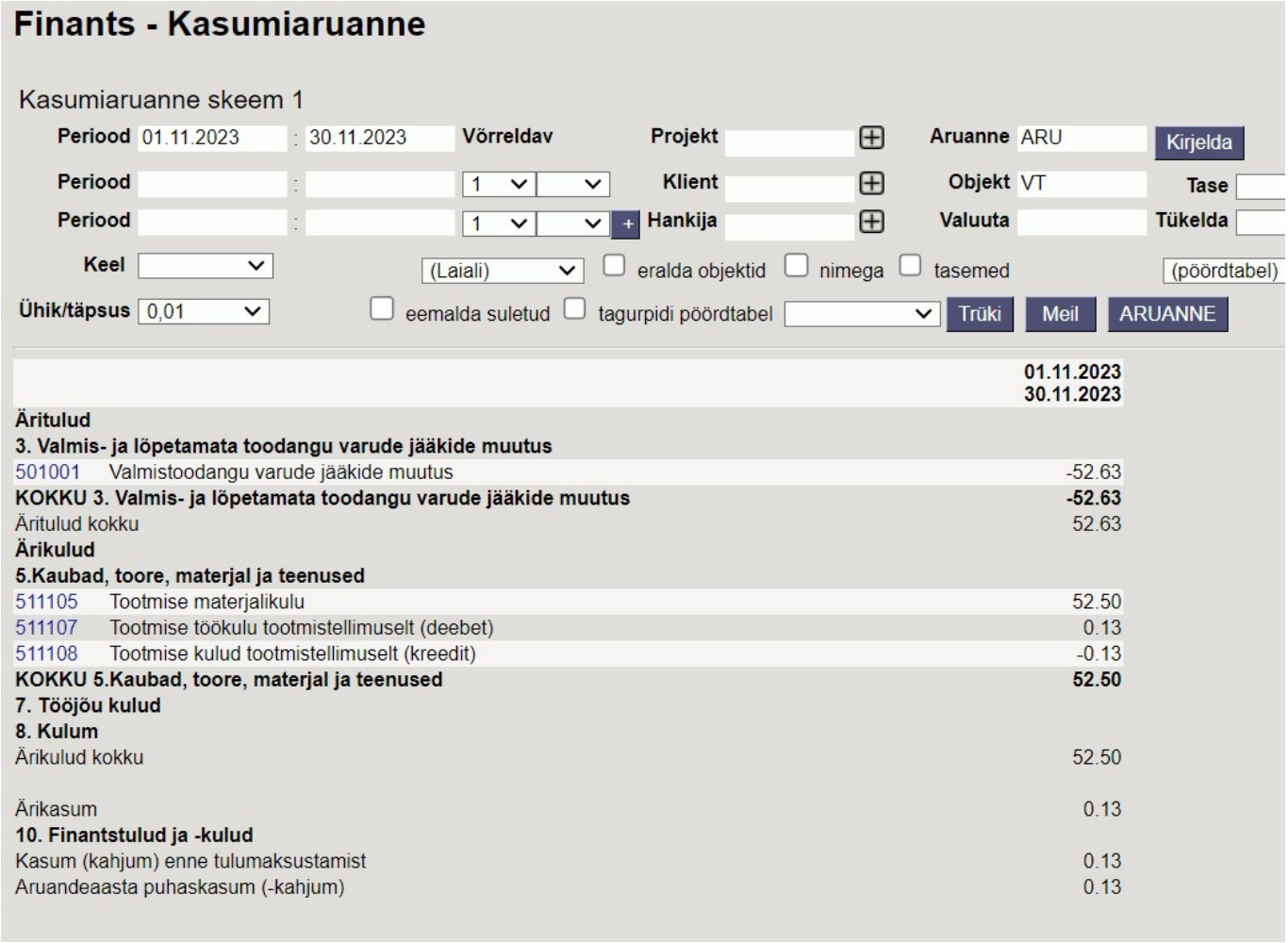

4.4 Kuluarvestusega rendikulu lisamine tootele 10.- väärtuses.

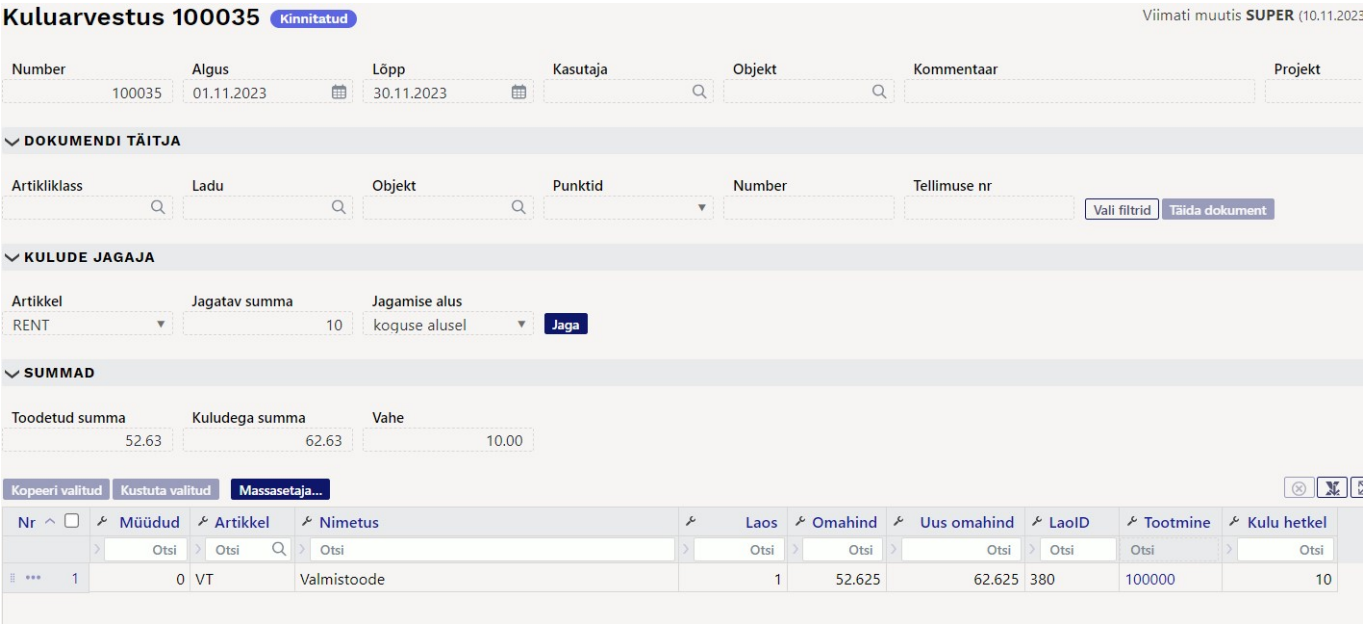

4.5 Tootmise dokument, kuhu lisandus kuluarvestusega jagatud kulurida RENT 10.-

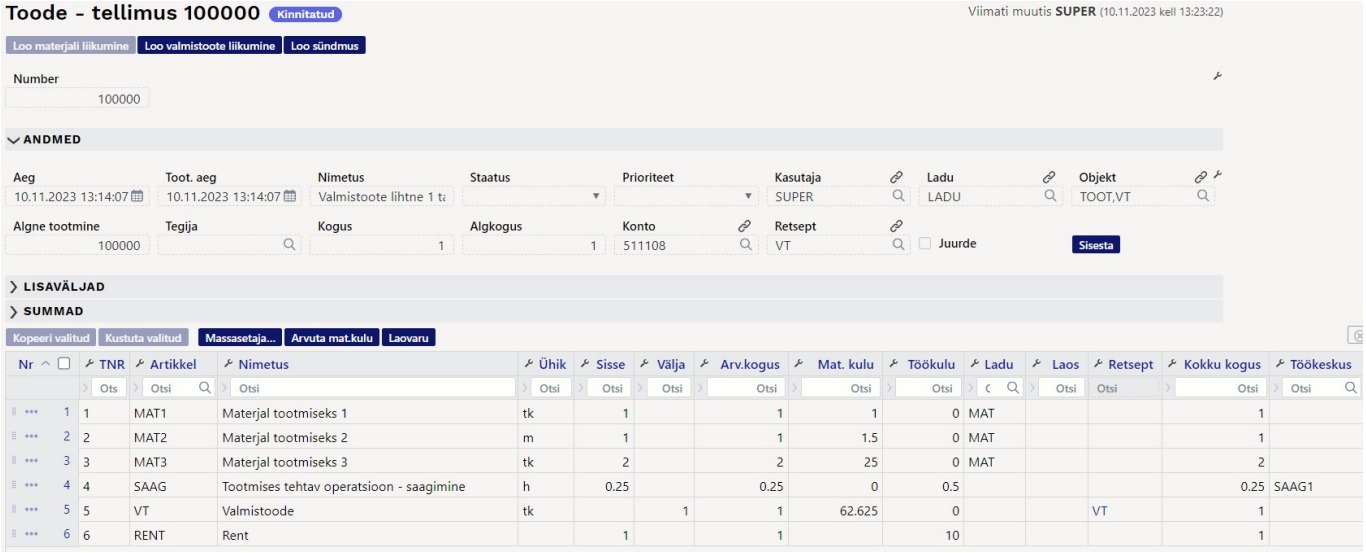

4.6 Tootmise kanne pärast kuluarvestust

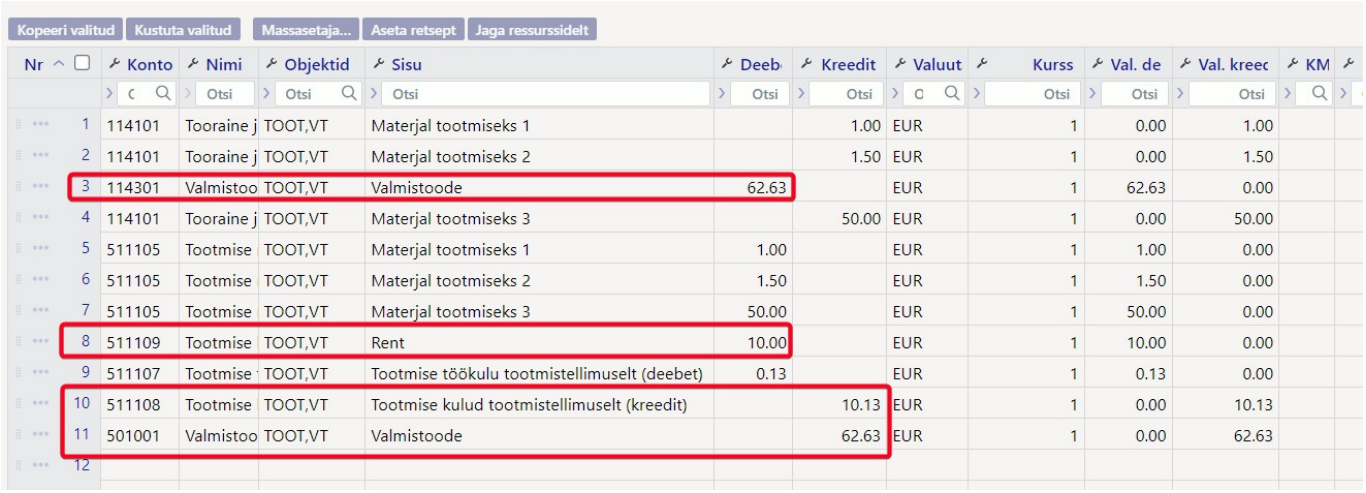

4.7 Kasumiaruanne pärast kuluarvestuse tegemist

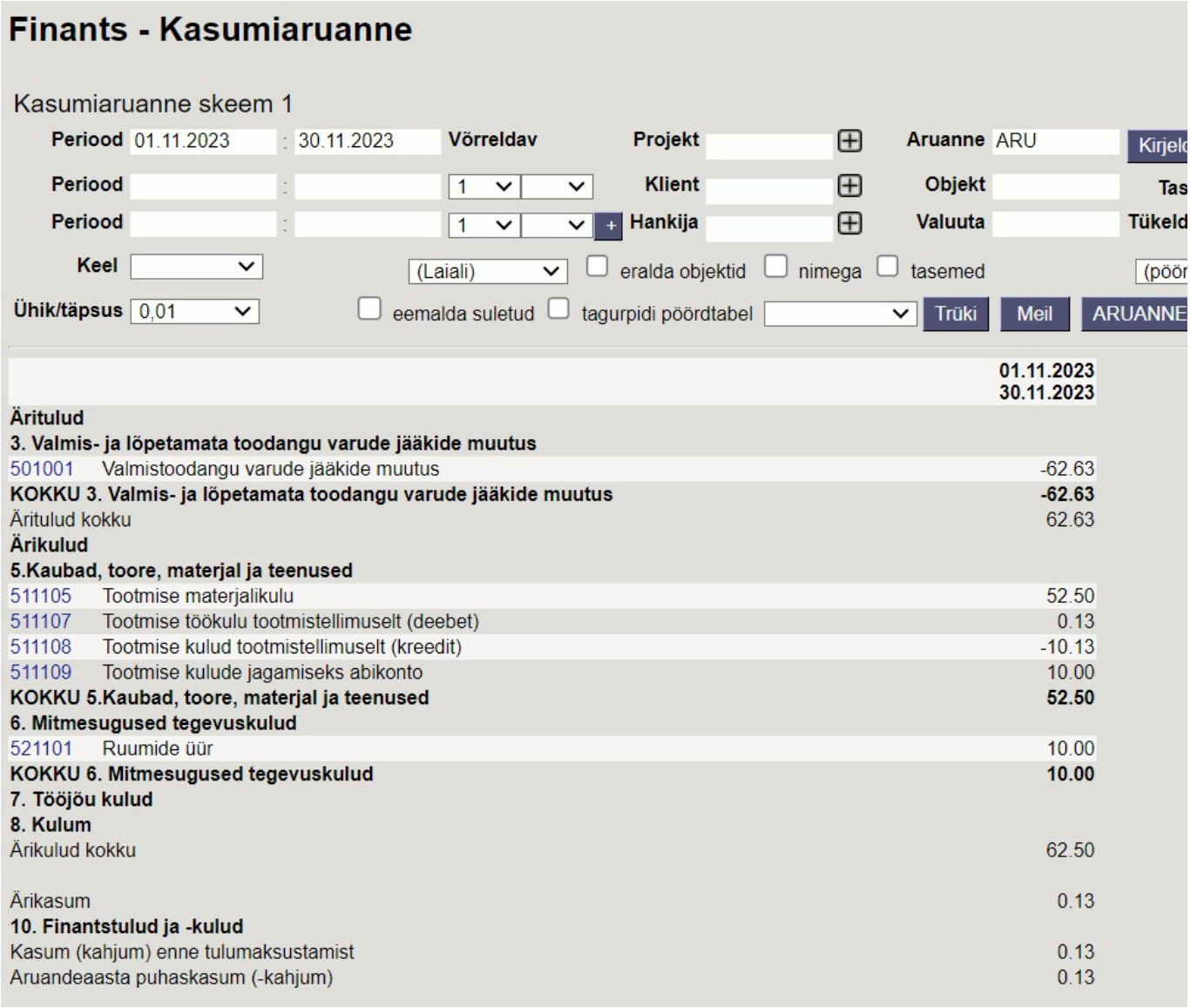

Finants - Kasumiaruanne

Kasumiaruanne skeem 1

Periood 01.11.2023 : 30.11.2023 Võrreldav Projekt Aruanne ARU Kirjel

Periood : 1 Klient Objekt Tas

Periood : 1 + Hankija Valuuta Tükeld

Keel (Laiali) eralda objektid nimega tasemed (pöör

Ühik/täpsus 0,01 eemalda suletud tagurpidi pöördtabel Trüki Meil ARUANNE

	01.11.2023 30.11.2023
Äritulud	
3. Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	
501001 Valmistoodangu varude jääkide muutus	-62.63
KOKKU 3. Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	**-62.63**
Äritulud kokku	62.63
Ärikulud	
5.Kaubad, toore, materjal ja teenused	
511105 Tootmise materjalikulu	52.50
511107 Tootmise töökulu tootmistellimuselt (deebet)	0.13
511108 Tootmise kulud tootmistellimuselt (kreedit)	-10.13
511109 Tootmise kulude jagamiseks abikonto	10.00
KOKKU 5.Kaubad, toore, materjal ja teenused	**52.50**
6. Mitmesugused tegevuskulud	
521101 Ruumide üür	10.00
KOKKU 6. Mitmesugused tegevuskulud	**10.00**
7. Tööjõu kulud	
8. Kulum	
Ärikulud kokku	62.50
Ärikasum	0.13
10. Finantstulud ja -kulud	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	0.13
Aruandeaasta puhaskasum (-kahjum)	0.13

4.8 Kauba müük arvega. Arve finantskanne

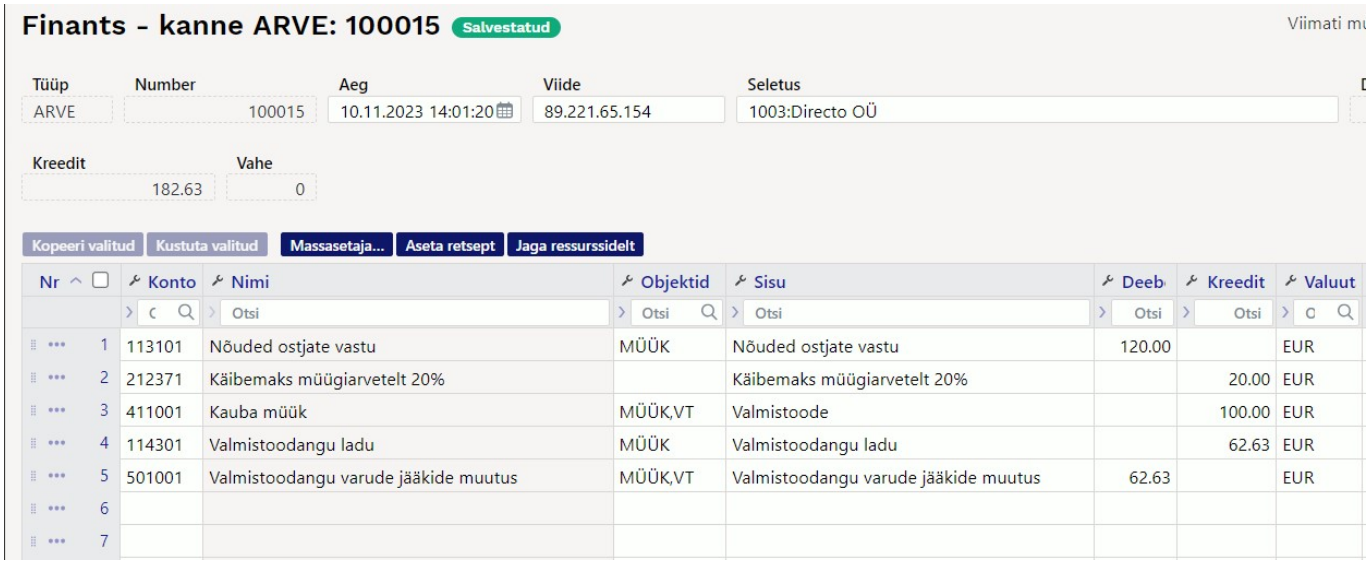

Finants - kanne ARVE: 100015 Salvestatud

Tüüp ARVE | Number 100015 | Aeg 10.11.2023 14:01:20 | Viide 89.221.65.154 | Seletus 1003:Directo OÜ

Kreedit 182.63 | Vahe 0

Kopeeri valitud | Kustuta valitud | Massasetaja... | Aseta retsept | Jaga ressurssidelt

Nr	Konto	Nimi	Objektid	Sisu	Deeb	Kreedit	Valuut
1	113101	Nõuded ostjate vastu	MÜÜK	Nõuded ostjate vastu	120.00		EUR
2	212371	Käibemaks müügiarvetelt 20%		Käibemaks müügiarvetelt 20%		20.00	EUR
3	411001	Kauba müük	MÜÜK,VT	Valmistoode		100.00	EUR
4	114301	Valmistoodangu ladu	MÜÜK	Valmistoodangu ladu		62.63	EUR
5	501001	Valmistoodangu varude jääkide muutus	MÜÜK,VT	Valmistoodangu varude jääkide muutus	62.63		EUR
6							
7							

4.9 Kasumiaruanne pärast müüki

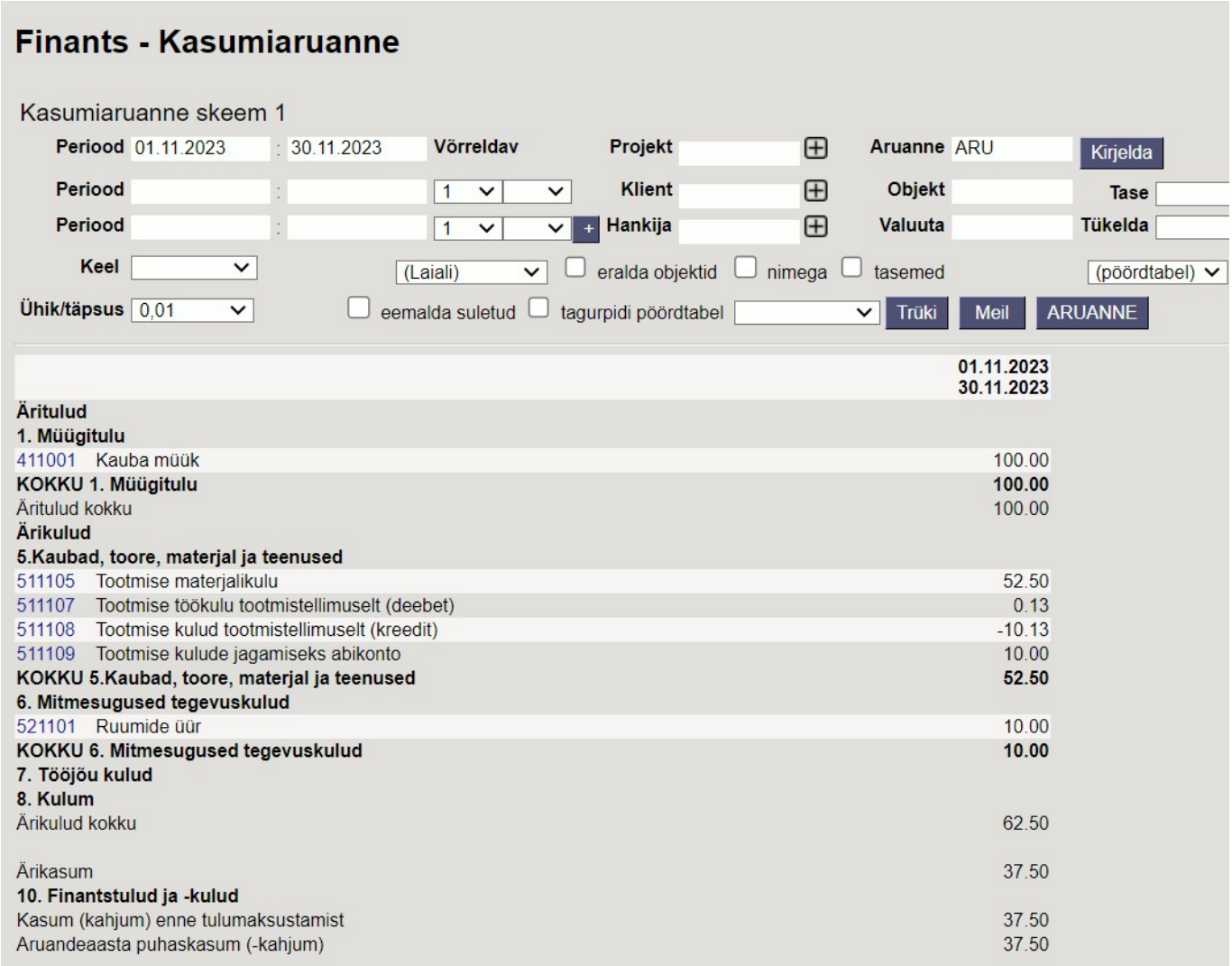

4.10 Tootmise dokument pärast kuluarvestuse kinnitamist artikliga ELEKTER

Pärast müüki lisandub veel kulusid, mis tuleb kuluarvestuse kaudu sama perioodi tootmisele peale jagada. Lisandus ELEKTER 5.-

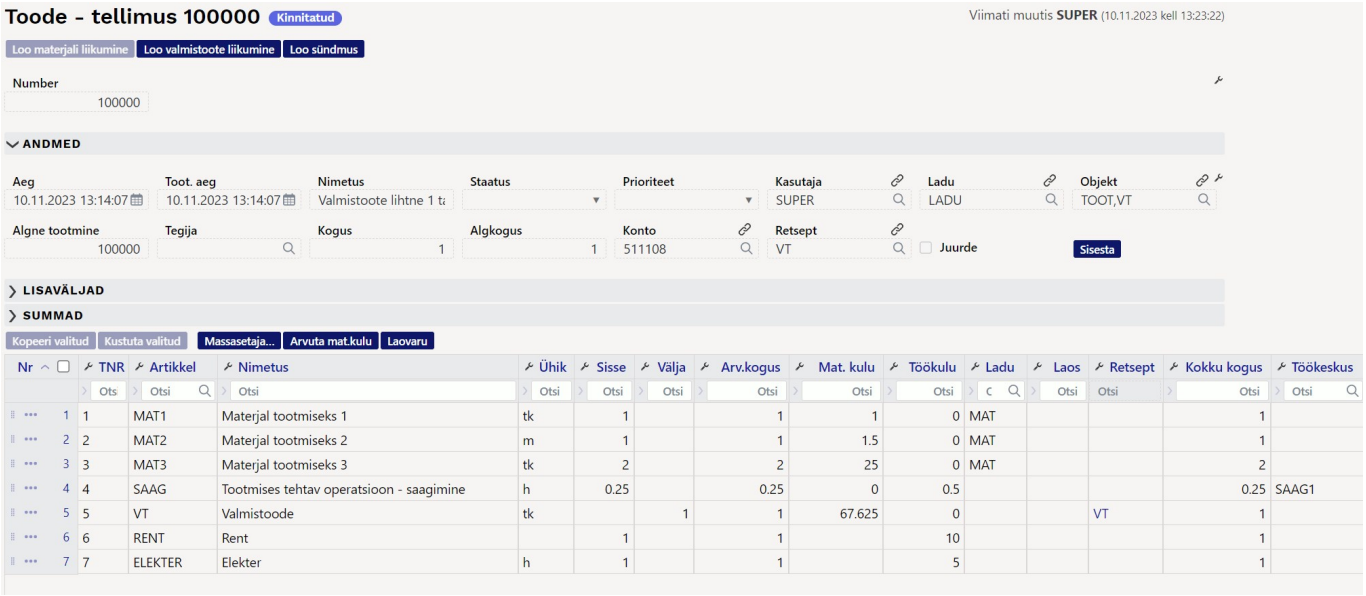

4.11 Tootmise kanne pärast ELEKTRI jagamist summas 5.-

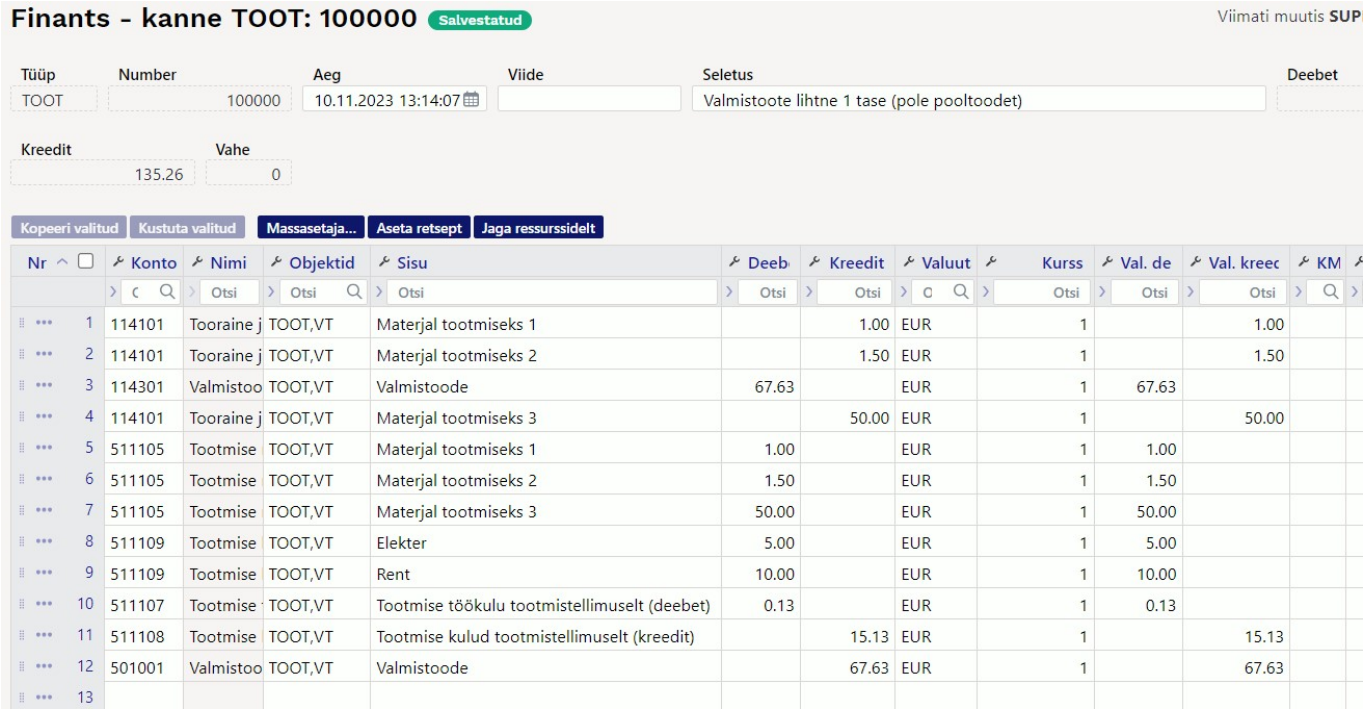

Nr	Konto	Nimi	Objektid	Sisu	Deeb	Kreedit	Valuut	Kurss	Val. de	Val. kreec	KM
1	114101	Tooraine j	TOOT,VT	Materjal tootmiseks 1		1.00	EUR	1		1.00	
2	114101	Tooraine j	TOOT,VT	Materjal tootmiseks 2		1.50	EUR	1		1.50	
3	114301	Valmistoo	TOOT,VT	Valmistoode	67.63		EUR	1	67.63		
4	114101	Tooraine j	TOOT,VT	Materjal tootmiseks 3		50.00	EUR	1		50.00	
5	511105	Tootmise	TOOT,VT	Materjal tootmiseks 1	1.00		EUR	1	1.00		
6	511105	Tootmise	TOOT,VT	Materjal tootmiseks 2	1.50		EUR	1	1.50		
7	511105	Tootmise	TOOT,VT	Materjal tootmiseks 3	50.00		EUR	1	50.00		
8	511109	Tootmise	TOOT,VT	Elekter	5.00		EUR	1	5.00		
9	511109	Tootmise	TOOT,VT	Rent	10.00		EUR	1	10.00		
10	511107	Tootmise	TOOT,VT	Tootmise töökulu tootmistellimuselt (deebet)	0.13		EUR	1	0.13		
11	511108	Tootmise	TOOT,VT	Tootmise kulud tootmistellimuselt (kreedit)		15.13	EUR	1		15.13	
12	501001	Valmistoo	TOOT,VT	Valmistoode		67.63	EUR	1		67.63	
13											

4.12 Müügiarve uuenenud omahind

Kui pärast esimest kuluarvestust sai kulusid jagatud omahinda 10, siis nüüd pärast teist kuluarvestust lisandus veel 5 .- ja kuna vahepeal on toimunud ka müügitehing, siis teise kuluarvestuse kinnitamise tulemusena uuendatakse ka selle LaoID-ga seotud omahinda müügiarvel ja müügiarve kandel.

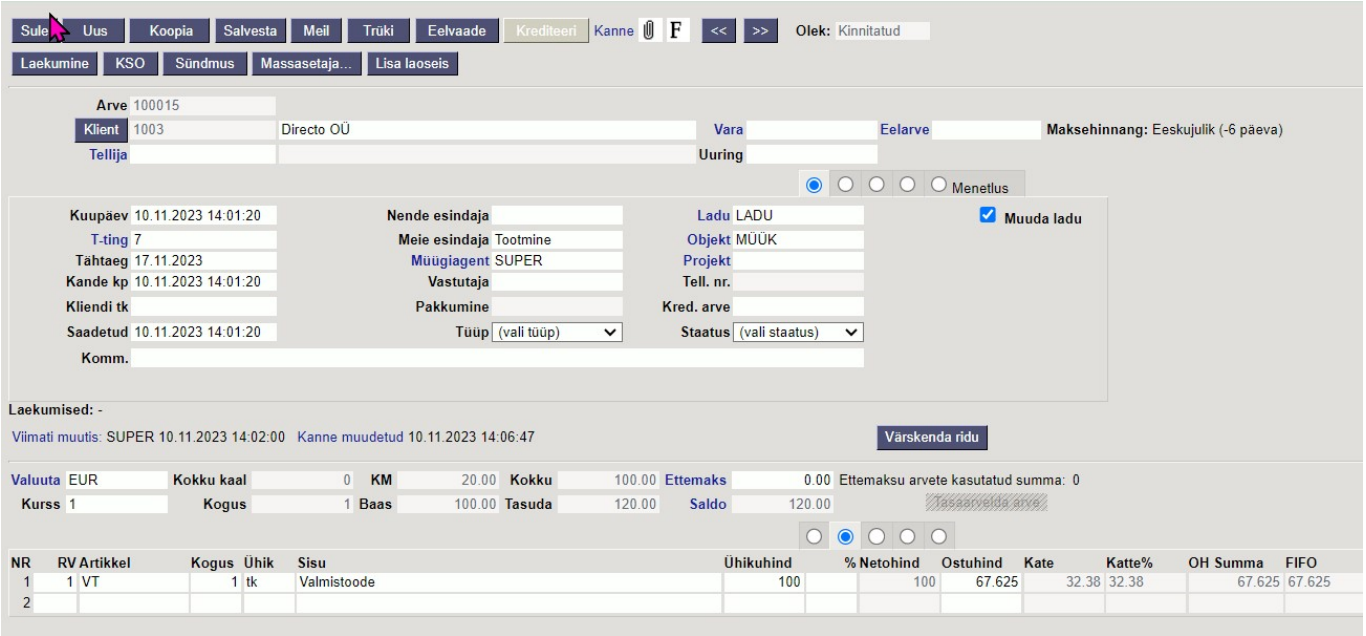

NR	RV	Artikkel	Kogus	Ühik	Sisu	Ühikuhind	%	Netohind	Ostuhind	Kate	Katte%	OH Summa	FIFO
1	1	VT	1	tk	Valmistoode	100		100	67.625	32.38	32.38	67.625	67.625
2													

4.13 Müügiarve kandel suurenenud kaubakulu

Finants - kanne ARVE: 100015 Salvestatud

Viimati muu

Tüüp	Number	Aeg	Viide	Seletus
ARVE	100015	10.11.2023 14:01:20	89.221.65.154	1003:Directo OÜ

Kreedit	Vahe
187.63	0

Kopeeri valitud | Kustuta valitud | Massasetaja... | Aseta retsept | Jaga ressurssidelt

Nr	Konto	Nimi	Objektid	Sisu	Deeb	Kreedit	Valuut
1	113101	Nõuded ostjate vastu	MÜÜK	Nõuded ostjate vastu	120.00		EUR
2	212371	Käibemaks müügiarvetelt 20%		Käibemaks müügiarvetelt 20%		20.00	EUR
3	411001	Kauba müük	MÜÜK,VT	Valmistoode		100.00	EUR
4	114301	Valmistoodangu ladu	MÜÜK	Valmistoodangu ladu		67.63	EUR
5	501001	Valmistoodangu varude jääkide muutus	MÜÜK,VT	Valmistoodangu varude jääkide muutus	67.63		EUR
6							

4.14 Kasumiaruanne pärast viimast kuluarvestust

Finants - Kasumiaruanne

Kasumiaruanne skeem 1

Period 01.11.2023 : 30.11.2023 Vörreldav Projekt Aruanne ARU Kirjelda

Period : 1 Klient Objekt Tase

Period : 1 + Hankija Valuuta Tükelda

Keel (Laiali) eralda objektid nimega tasemed (pöördtabe

Ühik/täpsus 0,01 eemalda suletud tagurpidi pöördtabel Trüki Meil ARUANNE

	01.11.2023 30.11.2023
Äritulud	
1. Müügitulu	
411001 Kauba müük	100.00
KOKKU 1. Müügitulu	**100.00**
Äritulud kokku	100.00
Ärikulud	
5.Kaubad, toore, materjal ja teenused	
511105 Tootmise materjalikulu	52.50
511107 Tootmise töökulu tootmistellimuselt (deebet)	0.13
511108 Tootmise kulud tootmistellimuselt (kreedit)	-15.13
511109 Tootmise kulude jagamiseks abikonto	15.00
KOKKU 5.Kaubad, toore, materjal ja teenused	**52.50**
6. Mitmesugused tegevuskulud	
521101 Ruumide üür	10.00
521103 Ruumidega seotud kütte- ja energiakulud	5.00
KOKKU 6. Mitmesugused tegevuskulud	**15.00**
7. Tööjõu kulud	
8. Kulum	
Ärikulud kokku	67.50
Ärikasum	32.50
10. Finantstulud ja -kulud	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	32.50
Aruandeaasta puhaskasum (-kahjum)	32.50

5. Kuluarvestuse vana versioon vs uus

Tähelepanekud, mida tuleb teada, kui kasutatakse veel vana kuluarvestust.

Kuluarvestuse versioonid

1. **Versioon 1** - kuluarvestuse päises on konto ja kulud koondatakse üheks suureks summaks kokku ja tehakse 1 kuluarvestus perioodi kohta. Vigade korral vajalik andmebasi taastamine. Läheb kasutusest välja alates jaanuar 2024.
2. **Versioon 2** - kuluarvestusel tuleb kasutada kuluartikleid.
3. **Versioon 3** - funktsionaalsus jääb samaks nagu uuel versioonil, kuid lisandunud on uus kujundus, mis annab lisavõimalusi kulude jagamisel, muudab selle toimingu veel paindlikumaks.

Enne kui võtad kasutusele versioon 3 palun veendu, et oled juba kasutama hakanud versioon 2-te.

From:
https://wiki.directo.ee/ - **Directo Help**

Permanent link:
https://wiki.directo.ee/et/ladu_kuluarvestused?rev=1779896237

Last update: **2026/05/27 18:37**